

Список використаних джерел

6. Информационная грамотность и медиаобразование для всех [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mediagram.ru.
7. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко // – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
8. Ривкінд Ф. М. Основи комп'ютерної грамотності /Ф. М. Ривкінд // Початкове виховання та навчання. – 2011. – №12. – С. 16–22.
9. Суховірський О. В. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до використання інформаційних технологій: дис. ... к.п.н. : 13.00.04. / Суховірський О.В. – К., 2005. – 220 с.

ЛЕЛИК М.В.,

РЕГО Г.І.,

Мукачівський державний університет, Україна

ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У вітчизняній педагогіці дидактичну гру вважають одним із засобів всебічного розвитку дитини, виховання її розумових здібностей і моральних якостей. Дослідженню дидактичної гри присвячені наукові розвідки В. Аванесової, Л.Артемової, Ф. Блехер, З. Богуславської, А. Бондаренко, Л. Венгер, Н.Ветлугіної, Є. Іваницької, Т.Поніманської, С.Радіної, О.Сорокіної, С.Тихеєвої, Є. Удальцової, Л.Усової та ін. Неоціненний внесок у методологію гри, з точки зору її навчальної, виховної, пізнавальної функцій, внесли К.Ушинський. А.Макаренко. В.Сухомлинський. Педагоги визначають, що через дидактичні ігри перед дитиною відкривається шлях до застосування одержаних знань у життєвій практиці, дидактична гра формує психіку, творчу фантазію, мислення, активізує сприйняття матеріалу, без гри нема і не може бути повноцінного розумового розвитку. «Гра – це іскра, яка запалює вогонь» [1].

Е. Тихеєва розглядає гру як одну з форм організації педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти і разом з тим як один з найважливіших засобів виховного впливу на дитину раннього та дошкільного віку. Педагог зауважила, що дидактична гра надає можливість розвивати най різноманітніші здібності дитини, її сприймання, мову, увагу тощо [2].

Проте, дидактичні ігри дадуть хороший результат лише тоді, коли вихователь чітко уявлятиме, які завдання можуть бути вирішені в процесі їх проведення. Через дидактичні ігри та вправи вихователь може надавати дітям можливість повторно сприймати навколишні предмети і їх властивості, вправлятися в їх розпізнанні [3]. Керівництво дидактичними іграми потребує великої педагогічної майстерності і такту, бо розв'язуючи у грі педагогічне завдання, вихователь має зберегти особливості гри як діяльності цікавої і захоплюючої а не перетворити її у навчальний інструмент.

Своєрідність дидактичної гри полягає в раціональному поєднанні дидактичних та ігрових завдань. Переважання навчального завдання перетворює гру на вправу, ігрового – нейтралізує навчальне значення такої ігрової діяльності.

Дидактичний сенс даних ігор якраз і полягає в тому, що дитина отримує можливість діяти самостійно. Основний принцип методики Марії Монтесорі полягає в саморозвитку дитини шляхом освоєння навколишнього світу і маніпуляцій з предметами побуту та спеціальним дидактичним матеріалом. Як стверджувала видатний педагог: «Дітей вчить те, що їх оточує» - це правило, не втратило своєї актуальності і нині.

З покоління в покоління передаються дидактичні іграшки, створені народом для розвитку мови, уваги, волі, вправлення в координації рухів вони містять особливості природи, історії, праці, побуту, національного характеру того чи іншого народу [4].

У дошкільній педагогіці, зазначено більше 500 дидактичних ігор, але чітка їх класифікація за видами відсутня. Серед основних характеристик, які виступають основою поділу дидактичних ігор є розрізнення їх за навчальним змістом (ігри для сенсорного виховання дітей, словесні ігри, ігри для ознайомлення з природою, ігри з формування математичних уявлень та інші.) за характером матеріалу (ігри-забави з предметами, настільно-друковані ігри, музичні ігри), ігровими правилами, організацією і стосунками дітей, роллю вихователя тощо.

Сорокіна О.І. запропонувала класифікацію дидактичних ігор на: ігри-подорожі, ігри-доручення, ігри-припущення, ігри-загадки, узагальнення, ігри-бесіди [5].

Обов'язковим елементом дидактичних ігор є:

- віддзеркалення навчального матеріалу;
- виділення ігрових завдань;
- наявність правил;
- підведення підсумків гри.

Правильно організована дидактична гра є запорукою успішного навчання дітей у школі, оскільки, саме вона є своєрідним «містком» переходу ігрової діяльності у навчальну.

Список використаних джерел

1. Бахмацька О. Дидактична гра як засіб формування пізнавальної активності у дітей старшого дошкільного віку / Оксана Бахмацька // Педагогіка. – Вісник Інституту розвитку дитини / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/pedagog/85/15391-didaktichna-gra-yak-zasib-formuvannya-piznavalno%D1%97-aktivnosti-u-ditej-starshogo-doshkilnogo-viku.html>
2. Тихеева Е. И. Дидактические игры //История советской дошкольной педагогики: Хрестоматия /За ред. М.Ф. Шабаевой. – М.: Просвещение, 1980 – 447 с.
3. Дидактична гра як засіб сенсорного виховання дітей раннього віку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrbukva.net/page,15,101788-Didakticheskaya-igra-kak-sredstvo-sensornogo-vozpitaniya-deteiy-rannego-vozrasta.html>
4. Морозова О.Е.І. Тихеева. Дошкільний вік: сенсорне виховання і виховання//Дошкільне виховання. – 1993. – №5. – С. 87.
5. Сорокіна А.И. Дидактические игры в детском саду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://book.tr200.net/v.php?id=282252>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>